

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová
a lapba szánt kéziratok, hirdetések,
előfizetési díjak küldendők:
LÉVA, KAZINCZY-UTCZA, 2. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 5.—
Fél évre „ 2.50
Negyed évre „ 1.25
Egyes példány 10 fillérrért kapható:
SCHULCZ IGNACZ LAPTULAJDONOSNÁL.

Nyilttéri közlemények soronként 50 fill.
Hirdetések egyezség szerint.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

A tanítóképző utjához.

Városunk az utóbbi időben tagadhatatlanul a határozott fejlődés útjára lépett. Hála Istennek, mert még mindég akadnak itt emberek, kik ezéltudatos törekvésekkel párosult kitartó munkálkodással Léva városát arra a színvonalra emelni iparkodnak, melyre ugy kulturális előrehaladása, mint a jól kifejlett pénzügyi, ipari és kereskedelmi élete, s a természettől adományozott ama szerencsés földrajzi fekvése, melyből önként folyik a hatalmas Garamvölgyének irányítása — már régi időktől kezdve is predestináltak.

Fölöslegesnek tartjuk e helyütt mindama érvek elősorolását, melyek előbbeni állításunknak valódiságát bizonyítani volnának hivatvák. Azonban hogy a munka még nem teljes, azt mindenki tudja, hiszen a városi közszellem egyes kérdéseket évek hosszú során által állandóan felszínen tartani iparkodik és így városfejlesztésünk — mi nem csupán utópisztikus ábránd — még sok és kétszer is sok kívánni valót hagy maga után, melyeket bár lassu, fokozatos munkálkodással, de mind valóra kell váltanunk, ha majdan komolyan akarjuk betölteni azt a szerepet

is, mely minden igaz lévai szívét hevíti.

Azonban a városfejlesztés munkája mellett most már nem szabad megfeledkezni a városzépítészetről sem. Eppen itt van az ideje hogy végre, valahára megszűnjön az eddigi terv és rendszer nélküli állapot, amelyik olyan zeg-zugos kutyaszorító utcák produkálásában nyilvánult meg leginkább, milyenek az új tanítóképző intézet alatt is elterülnek. Mert ha annak idején a városi hatóság a magán-építkezéseknél valamelyes rendszert követ, valószínűleg nem állított volna most bennünket olyan dilemma elé a tanítóképzőhöz vezető utczanyitás kérdése. Mert hogy ez az utczanyitás *egy szükséges szép*, az tagadhatatlan és a városi közszellem — habár az sohasem volt híve az agresszív könnyelműségű pénzzsórásnak — az eszmét már is elfogadta mindazok daczára, hogy a logikus elme első sorban is a *többi szükséges jó* megvalósítását állítja elé.

A többi és mindenekelőtt is megvalósítandó szükséges jók között ott szerepel a csatornázás és a vízvezeték kérdésének ezélszerű megoldása is.

A logika most azt diktálja, hogy először is a város legyen meg melyet csatornázni, stb. akarunk. Első a város utczáinak rendezése, a csatornázás és a vízvezetékcsatlakozás csak azután jöhet! Mert hiszen a város utczáinak rendezésével, s a most tervezett utczanyitással is kapcsolatban olyan területbeli elváltozások történhetnek, melyek utóbb önként is azt a kérdést vetnek föl, hogy miért nem volt előbb az utcza kiépítve. Tessék csak efölött kissé elgondolkozni!

Vagy talán azt hiszik egyesek, hogy az utczanyitást kérdését is jó lesz kitolni végeláthatatlan időkre, akkor meg majd csak elposványosodik az magától is mint érthetetlen okokból elposványosodott a gazdasági munkásházak régóta vajdó ügye. Pedig hát kár volna hagyni. Azonban az a vehemencia, mellyel ez a kérdés megindult s a helyi sajtóban és azon kívül is tárgyaltatik, éppen az ellenkezőjére enged következtetni.

Azt is mondják, hogy építtesse ki az állam!

Az államnak arra az útra semmi szüksége. Arra az útra csupán csak nekünk, a városnak van

T. C. FÜSZER ÉS CSEMEGE KERESKEDESEMET az OROSZLÁN SZÁLLODÁBA helyeztem át. Raktáromat ez alkalommal annyira bővíttem, hogy minden igényeknek megtudok felelni. Új üzletembe teljesen friss áruk érkeztek s legjobb tudasommal igyekszem, hogy JÓ, OLCSÓ, TISZTA és FIGYELMES kiszolgálással minden tisztelt vevőmet kielégítek. KERTÉSZ LAJOS teljes tisztelettel

szükségünk. Az államnak csak a tanítóképzőre van szüksége, s ez pedig az állam és a város kölcsönös jóakarata folytán már meg is van. Mindazonáltal meglehet, hogy az állam már csupa méltányosságból és jóindulatból, tekintve azt, hogy mi is nagy áldozatokat hoztunk a tanítóképzőért (ámbar más városok többet is késztek volna áldozni érte.) „kissé a hónunk alá nyúl” és fölsegít az útra, illetve hajlandó lesz valamelyest támogatni a valóban ideálisan szép terv keresztül vitelében.

Ha nem sajnáltuk a hozzájárulást a tanítóképző új, díszes épületéhez, ne sajnáljuk most azt a költséget sem, mellyel az impozáns épületet, városunk előnyére, érvényre akarjuk juttatni. Van városi mérnökünk, kivel a tanács az idevágó terveket és költségvetést megcsinálathatja — külön költségre nem kerül az — maga a tanács pedig próbáljon módot keresni a fedezet előteremtésére. Hisszük, hogy fog is találni valami utat arra, hogy a város közönységének súlyosabb megterhelése nélkül a *lejobb terv* megvalósulhasson.

K. C.

Kontárkodók és kuruzslók.

Mutatvány dr. Buday Mór, tiszaszentimrei községi orvos sajtó alatt levő Orvosi hivatás és etika című művéből.

A plébános Fiala orvos voltam, midőn 1877-ben Túróc vármegye egy kis falujából egy plébános (címetes kanonok) mint orvos szerepelt súlyos betegeknel és többek közt tíz napon át tartózkodott egy intelligens uriember házában. Ingyenes volt a gyógyítás, csak 75 forintot számított fel időmulasztásért és kétében rendelt a m. . . . i gyógyszerertárból teaféléket 7—7 forint árban. Más gyógyszerertárból sohasem rendelt, más gyógyszerész a plébános vénycit talán el sem olvashatta volna!

A kántortanító. Sohasem felejttem el azt a jelenetet, midőn 1878 március havában a lakásomtól 16 kilométerre fekvő P. községbe hívtak a regálebérlő héthónapos fia volt a beteg. A vizsgálat után voltam és épen rendeltem, midőn az ajtóközben egy magas, összakálú 69-70 éves férfiú jelent meg nyakába akasztott tarisznyával és jobb hóna alatt egy fél liter ürtartalommal bíró csövet szoritva testéhez. Ugy festett, mint Mihálybátyám kalendáriumban a százesztendősjövedelmondó!

Tarisznyája elég zsíros volt, de belőle nem hullt ki vajás pogácsa, hanem édes kömény, szennalevél, lavandula, ziliz-, székfű- és hársfetele, borsos- és fodormenta, ricinus- és szemolaj, opiumcsepp, aether és borostyánmeggyvíz. Egy egész kézi gyógyszerertár!

Midőn a házi gazda engem mint az új szarnócai községi és körörvost bemutatott,

az illető két lépéssel hozzám közeledett nagy leereszkedéssel nyújtja nekem kezét és a következő módon mutatja be magát: — „Én Müller János X. szabadalmazott nagyközségi fő- és kántortanítója vagyok. 44 év óta hirdetem az isteni és profán tudományok szent igéjét. Ezenkívül a krajcáros egyesület igazgatója, vásárbiztos, helypénzszedő és városi halottkém vagyok. Ha valakit büvöllettel megrontanak, ha valakinek daganatja vagy fekélye van, azt én gyógyítom, mert községi orvosunk nincs, a főorvos pedig igen távol lakik. Segítek embertársaim nyomorán, enyhítek azok fájdalán, gyakran oly betegeken is segítettem, akiket igen ügyes orvosok sem gyógyítottak ki. Tisztességes ember vagyok, tisztességes módon keresem kenyeremet, mert nálam a pénz emberség, a ruha tisztesség!”

Ezen bemutatás után nem maradt volna egyéb hátra, mint Müller János urat tiszteltbeli községi orvosi kinevezésre ajánlani.

A szülésznő. Hosszú időn át azt tapasztaltam, hogy beteg gyermekekhez csak akkor hívtak, midőn az már halodokolt és ekkor is csak azért, hogy a beteg gyermek szülőit súlyosabb büntetés ne érje. Az okot abban találtam meg, hogy a „stolicna baba” (akkor még olyan csodamadarak, ugynevezett járási szülésznők léteztek), nyakra-főre betegeket kezelte.

Mi mindent nem találtam táskájában? Aether sulf., ol. ricini, magnesia usta, species alth., radiz rhei, apua laurocerasi, stb. stb. Ezekből készíttette a gyógyeszkereket, amelyekkel signatúrával látott el. Gyűjtöttem is ily jelzésű üvegeket: „1/2 óránként 10 csepp!” — „Háromszor napjában 5 csepp egy kanál vízben bevenni!” — „Naponta

TÁRCZA

Őszi bánat.

Mikor a lombok lassan hullanak
S a golya, fecske messze, messze már:
Lelkem mélyén sok bús érzés fakad,
Hogy újra csendes, pusztá a határ.

Nem régi bánat nyomja lelkemet,
Mikor a lombok lassan hullanak;
Szívemen nem e bús kérdés rezeg:
Hoz-e még lelkem új hajtasokat?

Tudom, viharvert lelkem újra él
És újra hoz majd dús virágokat,
Ha golya, fecske újra visszatér
És fészket rak az ablakunk alatt.

Illatban fűdik újra a határ,
Tudom, dalltól lesz hangos a mező
És sok virág lesz majd az almafán,
Ha a tavasz mosolygva visszajő.

Nem azért nyomja bánat lelkemet,
Hogy újra csendes, pusztá a határ,
De fáj a meghalt, elveszett tavasz,
Amely lelkeddel szállt el jó apám.

Élted olyan volt, mint a kikelet:
Sok, sok virág a ráncos homlokon,
S hogy a halál lezárta két szemed:
Zúzmarát szórt szét a virágokon.

Sebők János.

Várunk . . .

Irta: Lia.

Valamit mindig várunk! Valami újat, valami szépét, valami titokzatosat De várunk... A jelen valami csodálatos varázslattal lebegtetű előttünk a jövőt. Ami a jelenben van, az mindig unalmas, közönyös, csak a jövő gondolatára hevül fel a képzeletünk. A titokzatos messzeségben valami káprázatot látunk, mely elvakítja képzeletünket, mely illúziókba ringatja a lelket . . .

„Sok boldogságot a jövőben” — köszöntik a nászpárt

„Teljesüljenek vágyaid a jövőben” — kívánják a szerelmes leánynak.

„Küzdj magadat nagygyá, hogy a jövőben híressé válj” — szólnak a törekvő, talentumos ifjuhoz.

És eljön a jövő . . . Mi lesz belőle? „Jelen!” És kezdjük előlről a lélek elzsi-

basztását, mert a jövő utáni merengés nem egyéb, mint önámítás, mint az illúziók küllönféle variációjának összejátéka, mely délibábként hivalkodik a lélekkel . . .

A fényt, amit látunk a titokzatos messzeségben, el nem érjük soha . . .

Es amikor a lélek egy-egy pillanatra magába tér, mikor megszűnik a fantázia tarka hullámlása, rájövünk arra, hogy a legszébb, a legkedvesebb és legboldogítóbb a „mult” . . .

Igen, a legkedvesebb mindig a „mult”! Hogy miért?

Minden nappal, minden órával, minden perccel többlet élünk és így többlet tapasztalunk. A tapasztalat gazdagítja a gondolatot, az érzelmvilágot, mindtisztábban kialakul előttünk az Élet és ha ennek tényezőit mérlegre tennénk, hát a „jó” tényezők mérlegét a láthatatlan magasságba billítené a „rossz”. A multban még nem láttunk úgy mindent, ahogy azt megmutatta a „ma” . . . A multban kisebb volt a tapasztalatok lánca, melyet az idő végtelen hosszúra nyújt és nagyon tövises anyagokból gyurja ezt . . .

Ezért szép a „mult” . . .

három évökánál nyit! Midőn egy alkalommal signaturás üveget találtam egyik betegemnél s kérdőre vontam, egészen fesztelemül és őnhittén azt felelte: „Az öt éves fiúnak bélhurutja van. Székfűből készítettem főzetet, aztán öt csepp opiumot adtam hozzá”. Máskor egy méhvérzésben szenvedő nőnek fahéjcsappokat rendelt, fél óránként 10 cseppet!!

Hivatalomból folyó kötelességemnek tartottam az időközben korbábává átvedlett járási megszűnt gyöngyületétől és dicsőségétől megfosztatni!

A kanász. „Nekünk még nem volt szűk-ségünk orvosra”, mondja egy 67 éves gépész, „minden év augusztus hó ujhold napján jön hozzám a roffi veszett orvos, meg-bűvöli házamat, aztán az utra hajjálom ki a papírba göngyölt tiz koronáját és látatlanul eltűnik, mert házamba nem ereszttem be!”

Igy történt ez az Úr 1936. évében! A veszett orvos egy tiszaroffi kanász, aki kutyáktól harapottakat gyógykezelt. Ugy látszik s rosszul büvölte meg agépész házát, mert a veszett orvos büvölésének dacára is nagy szerencsétlenség érte az öreg gépész! Fia, egy erős, 21 éves szintén gépész 1907-ben a gépről lezuhant és hat nap múlva meghalt.

A csordás. Jómódu intelligens családnál történt. A család feje egy 60 éves, erős férfiú belgörcsőt kapott. Hashajtót, később carminativumot és morfint kapott. Másnap a betegét megvizsgálom, rendelék és a rendelésnél történetesen portokokat találok a földön! Volt tehát tudtom nélkül más orvos is a betegemnél! A családnál 12 év óta fixumos házi orvos voltam és ezen idő alatt

Ismertem egy eleven, rózsásarcu leányt. Rajongással vette mindenki körül és a rajongói között volt egy ifju, aki forrón, lángolóan szerette őt...

A leány kinevette. És nevetett még akkor is, mikor egy derűs tavaszi napon megkérte őt az ifju.

Nevetett és az ifju megtörve távozott.

— Mit vársz? — kérdezte tőle pirongatólag az anyja.

A leány nem felelt és tovább nevetett.

Igen, ő várt valamit... Valami érdekes, csodálatos kibontakozású jövőt...

Várhatta!

... És most sötét éjjeleken, mikor senki sem látja, senki sem hallja, kesereg az „édes mult” felett...

De hiába! Így van ez. Közönyösen vesz-szük mindig a jelent, hidegen siklunk el mellette és várunk...

Várunk valami újat, valami titokzatosot és nem gondolunk arra, hogy e várás talán éppen a legrosszabbat sodorja felénk...

nem tapasztaltam soha, hogy más orvoshoz is fordultak volna!

Elmenőben azt mondom a házi asszonynak: „Ne tagadja, hanem őszintén vallja be, hogy más orvos is volt itt!”

— Betegünknel más orvos nem volt, azt az orvoságot szedi, amelyet a doktor ur rendelt! volt a nő válasza.

— Hát a porokat ki rendelte?

— A porokat a szomszédasszony hozta. azokból hozta, amelyekből ő is szedett!

Áthívtuk a szomszédasszonyt. Azt monda: „Ő azokat a csordástól kapta.

Magamhoz hívtam a csordást. „Miféle porokat ádtál N-nének?”

Röhögve, alig hallatszó hangon fülembé sugja: „Napon szárított és porrá tört birka — gumit!(!)

A jó falusiak ilyenekre bízták egészségüket!

A drágaság ellen. *)

„A drágaságnak kizárólag a gazdák az okai” — Ezt a jelszót adták ki a nemzetközi szocialdemokraták és a nagyon is „nemzeti” színben föltűnni akaró, egész országban kizárólag csak Budapesten létező áldemokraták. És miután a közvélemény hírhangjai a gazda törekvésekkel soha sem rokonszenvező napilapok szeretik azokat a jelszavakat, amelyekkel bombázzhatják az agrár politikai védőbástyákat, hova-tovább a publikumnak újságot olvasó része máris szidni kezdte a gazdákat a drágaság miatt.

De még mind nem volt elég, hanem az agrár törekvések ellenségei kitalálták még azt is hogy a drágaságot egyszerűen megfogja szüntetni az, ha bebocsátjuk a szerb és román szarvasmarhát és az argentinai fagyasztott húst. Teljes erővel megindult a küzdelem, hogy ezt az egyedül üdvözülő gyógyszerert hamarosan belehessen adni az ország népének Igaz ugyan, hogy a gazdák ezektől az orvos szerektől koránt sem ijedtek volna meg, há megbízható patikában készültek volna, nem pedig mérge keverő műhelyben. Bennünket a külföldi élőállat behozatal soha sem azért aggasztott, mert a szerb vagy román, marha minőség tekintetében versenyezni tudna a magyar állat tenyészteszté produktumaival hanem azért, mert Romániából és Szerbiából az élőállatokkal mindenkor egy csomó olyan ragadós állati betegséget is kaptunk, ami évekre megbénította a magyar állattenyésztes fejlődését.

Ezt kell mindenképen megérteni a magyar fogyasztókkal. Erre vállalkozott legutóbb Darányi Ignác, volt földművelésügyi miniszter a magyar gazdák vezéreinek egyik legkiválóbbja, aki a Magyar Gazdaszövetség mult heti ülésén igazán férfias bátorsággal és nagy tudással világot tette meg a gazdák álláspontját a drágaság kérdésében. Annak

*) E cikket agrárista körből kaptuk lapunk mult heti számának ugyan-e című vezető cikkére való feleletként.

idején ő kötötte meg azokat a kereskedelmi szerződéseket, amelyek a magyar mező gazdaság részére a szükséges vámvédelmet biztosítja. Ezeket a szerződéseket megváltatni törvényhozási intézkedések nélkül nem lehet. Már pedig ha a törvény olyan gyurható anyag, hogy azt muló szeszélyek szerint lehet idomítani, akkor könnyen megeshetik, hogy holnap, vagy holnapután az ipari vámvédelem bástyáit romboljuk le a fogyasztók kívánságára, s ezzel az iparosok ezreit juttatjuk koldusbotra. Pedig ez a kívánság még jogosabb volna, mert hiszen az ipari cikkek aránylag drágábbak, mint az élelmiszerek.

Érdekes volt ez ilésen, amikor rámutattak arra is, hogy a főváros a hus kérdésben mennyire önző politikát csinál. A fővárosban a fogyasztási cikkeket elsősorban is a hust nem kevesebb, mint 25 féle városi illeték terheli, és ime a budapesti szenátusban többségben levő demokrata uraknak eszközbe sem jutott a drágaság enyhítésére a városi illetékek eltörlését követelni.

Darányi multheti beszédével megkezdődött a gazdák önvédelmi harca azok ellen, akik a drágaságnak minden ódiomát pusztán csak azért, hogy az agrár törekvéseket gyöngítsék, a gazdákra szeretnék háritani. Ennek a harcnak méltó és nagyszabású folytatása támadt hamarosan abban az értekezletben, melyet e hó 12-én Bécsben tartottak meg a német, magyar, és osztrák gazdatársadalmi szervezetek kiküldöttei. Szinte csoda számba megy az az egyetértés, az a férfiaság és határozottság, mellyel e három jelentékeny mezőgazdasági állam gazda szervezetei vissza utasították az ellenük szórt vádakot.

Nem a gazdák okai a drágaságnak, hanem igen is a szocialdemokraták által szított sztrájkok nyomán hihetetlenül megdrágult termelés, a fogyasztók igényeinek az emelkedése, a nagy mértékben terjedő fényezés az előző évi rossz termések, a takarmány hiány és mind azok a tényezők, amelyekre fentebb is rámutattunk, a municipális politika kapzsisága. Ne is várjuk addig a drágaság enyhülését, amíg az okok meg nem szűnnek. A gazdák most megindult önvédelmi harcra reméljük a józanul gondolkozó közvélemény segítségével mihamarább ha egészben nem is, de nagyrészben megfogja szüntetni ezeket az okokat.

HIREK.

— **Növmagyarosítások.** Singer Gyula új-bányai születésű budapesti lakos családi nevét „Salgó”-ra, Simonik Ferenc és kiskoru Simonik Viktor magosmári illetőségű, garamszentkeresztli illetve körmöcbányai lakosok családi nevének „Simonyi”-ra kért átválttatását a belügyminiszter megen-gedie

— **Kabaré-estély.** A casino vigalmi bizottsága ma, szombaton, az egyesület helyiségében kabaré-estélyt rendez, amelyen a rendezőség a tagok által bevezetett vendégeket is szívesen fogadja. Az estély félkilenczkor kezdődik.

— **Tudományos felolvasások.** A főgimnázium és az állami tanító-intézet tanárai együttesen egy, mint az előző évben, az idén is tudományos felolvasásokat és előadásokat fognak tartani a főgimnázium rajztermében. Összesen hat előadás van tervbe véve. Az első december hó 6-án lesz, amelyen Pazár Zoltán a művészet és izlésről tart előadást. Fertetics István kísérletekkel kapcsolatos előadásban a nagy feszültségű és szapora váltakozású áramokat mutatja be. Az előadások délután hat órakor kezdődnek. Belépő díj nem lesz.

— **A Barsvármegyei Ált. Tanítóegyesület** választmányja f. hó 10-én tartott ülésén határozatilag kimondotta, hogy csatlakozik az államszolgálatban álló kantarainak ama mozgalomhoz, mely szerint követelik, hogy az 190. évi XXVII. t. c. hatása alól vétesenek ki s helyeztesenek abba a fokozatba, melyben a hasonló képesítéssel bíró állami hivatalnokok vannak. A választmány felkéri a mozgalom vezetőségét, hogy a mozgalmat úgy irányítsa, hogy az, az egész hazai tanítóság egyetemének mozgalma legyen s a hazai tanítóság tekintet nélkül az iskola jellegére, mind vétessek ki az 19.7 évi törvények hatálya alól s helyeztessek az állami hivatalnokokkal egy sorba.

— **A Barsvármegyei Általános Tanítóegyesület** lévai járáskörének ülése 1910. évi december hó 3-dikán d. e. 9 órakor a lévai állami tanítóképző-intézet zenetermében lesz, amelyre az egyesület tagjai, valamint a tanítók és tanügybarátokat ezúttal is meghívja az elnökség. Az ülés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó-beszéd. Tartja: Huszár Károly 2. Svarba József tanítóképző-intézet gyakorló-iskolai tanár üdvözlése tanítói működésének 40-dik évfordulója alkalmából. 3. Gyakorlati tanítás a számtanból. Tartja: Svarba József, gyakorló iskolai tanár. 4. A gyakorlati tanítás megbeszélése. 5. A jutalmazás és büntetés, mint nevelési eszköz. Előadó: Bányai Ferenc. 6. Természettani taneszközök bemutatása és ismertetése. Előadó: Tokody István.

— **Közgyűlés.** A Barsvármegyei Gazdasági Egyesület 1910. évi december hó 4-én vasárnap d. e. 10 órakor Léván, a városház tanácstermében közgyűlést tart. A Tárgysorozat az: 1. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása illetve hitelesítése. 2. Gazd. egyesület 1910. évi zárszámadásának beterjesztése. 3. Jelentés a Gazdasági Egyesület 1910. évi működéséről és a jövő évi munkatervei előterjesztése. 4. Elnök, alelnök is titkár választása illetve megerősítése. 5. Védfólitások alkalmával nagyszámban elhullott állatok után jövőben anyagi kárpótlás kieszközölése az államtól. 6. Új tagok felvé-

tele. 7. Ministeri leiratok, esetleges indítványok.

— **Elmaradt állatdíjazás.** A Barsvármegyei Gazdasági Egyesület által november hó 20-án Garamdamásdon megtartandó tenyész-szarvasmarha díjazást a föllépett ragályos szájszél és körömfájás miatt a főszolgabírósgá betiltotta.

— **Gyászir.** Részzvétellel vettük a szomorú hírt, hogy özv. Sebők Jánosné, Szentesen elhunyt. A megboldogultban Sebők János, főgimnáziumi tanár édesanyját gyászolja. Nyugodjon békében!

— **Az aranyosmarót — garamkovácsi helyiérdekű vasút** — mint értesülünk a közeljövőben a megvalósulás stádiumába lép. A kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy ezen, Barsvármegye egész forgalmi hálózatát más irányba terelni hivatott szárnyvonal, amely a zsitvavölgyi h. é. vasut aranyosmaróti állomásából kiindulva, a garambence-lévai h. é. vasut Garamkovácsi állomásáig van tervezve, a legrövidebb időn belül kiépíttessék.

— **A tudomány csalfódása.** Az Ehrlich-Hata 606-ról van szó, ami oly nagy örömet hozott a világ luetikus betegségben szenvedő emberiségének, hogy Ehrlich tanárt hirtelen Messiásukká léptették elő. De hát család-nyi emberi dolog. Ehrlich is csalódott. De néki legalább meg van az a vigasztalása, hogy az ő csalódását az egész emberiség fájdalmas részvéte kíséri. A Nyugatmagyarországi Naplónak egy nyitrai orvos, ki Berlinben a szerrel való kísérletezéseket tanulmányozta a minap megírta az ottani Dermatologische Gessellschaft legutóbbi ülésének kerészi kiábrándulását Ebben a társaságban, amelyben Németország legnagyobb tudásai vizik a szót, jóformán teljesen lemondottak azokról a reményekről, amit az új csodaszerhez kötöttek. A gyűlésen kialakult általános vélemény az volt, hogy az Ehrlich-Hata féle gyógymód mellett az orvosok épenséggel nem nélkülözhetők az eddigi gyógymódokat, sőt bizonyos esetekben azok az Ehrlich-Hata 606 fölé helyezendők. Az Ehrlich-Hata 606 egyszerűen egy harmadrangú gyógyszer értékére redukálódott, amellyel csak ugyanolyan eredményeket lehet elérni, mint az eddigi gyógyszerekkel. Sokszor még ennél is kevesebbet. A berlini orvostanár hosszú és fáradságos munkájának ez a tragikus sorsa méltán kelthet őszinte részvétet.

— **Bérbeadott uradalom.** Hunyady László gróf, nagybíró uradalmát, a nagysurányi czukorgyár r. t. negyven évre bérbevette. A bérbeadás oka hír szerint az, hogy az uradalom nem bírta már a befektetéseket.

— **A gazdasági cselédek összeírása.** A földművelésügyi miniszter rendeletben hívja föl az összes törvényhatóságokat, hogy a gazdasági munkás és cselédegypénztárról szóló törvény alapján a gazdasági cselédek összeírását hivatalból fogatosítsák, mint-hogy baleset esetében a gazdasági munkás

és cselédegypénztár a segílyt egyéb feltételek főforgása esetében is csak akkor folyósíthatja, ha a sérült cselédet az illető év lajstromába szabályszerű módon fölveték. A rendelet szabályainak pontos végrehajtása úgy a gazdák, mint a cselédeknek egyaránt érdeke.

— **Felvidéki gépterjesztő iroda Léván.** Mint jól értesült helyről kapjuk a hírt, a magyar államvasutak gépgyára vezérügynöksége mely tudvalevőleg a Magyar Bank és Kereskedelmi R. T. géposztálya, Léván irodát állít fel, mely hivatva lesz a felvidéken az államvasutak gépgyárának gyártmányait terjesztetni, s ennek vezetésével Gedő Mátyást bizta meg, ki működését már meg is kezdte.

— **Képkiallítás a városházán.** Budapesti festőművészek egy kis csoportja, a városház disztermében december elején egy karácsonyi képkiallítást fog rendezni műveikből. A kiállításon részt vesznek: Linek Lajos, Berkes Antal, Hollós Károly, Nagy Ernő, King Jenő, Zorkóczy Gyula, Németh Gyula stb. festőművészek. A kiállítást Nagy Ernő festőművész rendezi.

— **Országos akció az élelmiszerdrágaság ügyében.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés országos akcióit indított az élelmiszerdrágaság ügyében és f. hó 13-án több helyen tartott tiltakozó gyűléseket és követelte a szerb határ megnyitását és az élőállatok beocsájtását — Közelségénél fogva bennünket legjobban érdekel a nyitrai gyűlés, melyen Boxhorn Vilmos elnököt s amely igen nagy érdeklődés mellett folyt le. Dr. Jellinek Miksa kerületi titkár előterjesztése alapján foglalkozott a gyűlés a perrendtartási javaslattal és kimondta, hogy ragaszkodik a könyvkivonati illetékesség fentartásához. Ezután dr. Balkányi Kálmán központi titkár tartott előadást az élelmiszerdrágaságról. Végül a gyűlés egyhangúlag elfogadta a Lantos István főmérnök által előterjesztett határozati javaslatot, a mely szerint követeli a kerület a szerb élőállatbehozatal megengedését.

— **Egy levelezőlap kalandos utazása.** Érdekes levelezőlapot kézbesítet a nyitrai posta november hó 7-én. Ugyanis a levelezőlapot még 1906 április 13-án este 9 órakor adták föl Budapestben. Tehát a kézbesítés napjól teljes négy év és néhány nap híján két hónap mulott el.

— **A kolera elleni védekezés.** A belügyminiszter külön leiratban kérte fel az ország összes főispánjait, hogy a kolera elleni védekezést társadalmi uton is szervezzék és ezen célból lépjenek érintkezésbe a kormányzatuk alatt levő törvényhatóságok jó-tékony célú egyleteinek vezetőivel és az összes illetékes tényezőkkel.

— **Leégett postaépület.** Ipolyságon folyó hó 14-én virradóra a postaépület leégett s a nagy szélben az egész város komoly veszedelemben forgott. A tűz a szomszéd üzletben keletkezett s a kályha csövön ke-

resztül a padlásra jutott, hol aztán éjjel félkettőkor nagy vehemenciával kitört. A postafőnök nejét és kisleányát az ablakon át mentették ki az égő házból. A csomagraktár és több szoba köztük hivatal helyiség is beégett. A távirda és távbeszélő állomás teljesen tönkrement, úgy hogy másnap a távirda szolgálatot a vasuti állomásról látták el. A postai forgalmat jelenleg a városháza nagytermében intézik, 15-étől pedig a táviró és távbeszélő szolgálatot a leégett postáépületnek épen maradt szolgai lakásából bonyolítják le.

— **Betörések, lopások.** Csekey Dávid, alsóváradai ref. lelkész lakásába f. hó 13-án virradóra eddig még ismeretlen egyén az ablak betörése után behatolt s ott az íróasztal fiókját fölfeszítve 2065 koronát elvitt. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettes kézrekerítése iránt. A nyomozás folyamán a csendőrség egy kisebb fajta ládát, melyben aprópénzt tartottak és szintén a betörésből származik, a Garampartján talált meg fölfeszítve és kifosztva. Egy vászon zacskót pedig melyben 800 korona papírpénz volt, a nagyodi molnár fogtak ki a Garamból természetesen füresen, illetve benne két üres dobozzal. — E hó 15-én Szentjánoshegyen és Öreghegyen ismét több hajlékot feltörték, azonban a tettesek csupán csak borra szomjaztak, mert semmit sem vittek magukkal. A rendőrség, daczára a legszeleesebb körben folytatott nyomozásnak nem tud a borkóstolók nyomába akadni. — Presztolánszky Béla kamrájából e héten három hízott libát elloptak, a libák közül egyet ott a helyszínen vágtak le. A rendőrség a tettesek nyomában van. — E hó 15-én több kurali gazda szállt meg Tóth István vendég-lős udvarában kik a szerdai hetivásárra kukoriczát hoztak be. Az éj folyamán az egyik szekérről hat zsák kukoriczát valaki elloptott.

— **Tűz a vidéken.** F. hó 16-án Farkas Jónásnak az újbarsi Öreghegyen levő hajléka kigyuladt és leégett. A tűz úgy keletkezett hogy a hajlékban tüzet raktak, mitől a padlárson levő széna tüzet fogott.

— **Közügyülés.** Léva város képviselőtestülete november hó 18-án d. u. 4-órákor rendkívüli közgyűlést tart kiterjedt tárgyszorozattal. Ha e napon a kitűzött ügyek elintézhettek nem volnának úgy a közgyűlés másnap délután folytatódik. Az idő rövidsége miatt tudósítást már nem hozhatunk.

— **Megakadályozott tiltott kivándorlás.** A léva csendőrségnek sikerült fényt deríteni a bars megyei nagyarányú kivándorlás okaira. S az ok éppen az, mit a Lévai Hírlapnak hónapok előtt megjelent egyik cikke gyomított: a kivándorlásra való csábítás. Ugyanis a szomszédos tót falvakat Sarlach Lajos és társai hamburgi kivándorlási cég Amerikába csábító, hangzatos levelekkel és nyomtatványokkal árasztotta el. A lévai csendőrségnek ez tudomására jutott, s e

hó 14-én Mesziár Pál garamapáti, Lavko Lukács garamujfalusi, Jakubik József és Stefko Rudolf solymosi lakosokat, kik éppen nem is szegény emberek és csupán csak a csábításnak engedtek volna, éppen akkor sikerült lefűelni, mikor azok a hajójegyeket hozták a postárról. A csendőrség a gazdaságnál a hajójegyeken kívül nagyarányú levelezést, nemzetközi postautalványokat és postai feladóvevényeket talált. A levelekben a kivándorlási ügynökség alaposan kioktatta a kivándorlókat a hatóságok félrevezetésére és a szökésre vonatkozólag. A csendőrség az esetről jelentést tett a kir. ügyészségnek.

— **A földművesek nyugdíjbiztosítása.** A gazdasági munkásbiztosítás reformja érdekében a Pestmegyei Gazdasági Egyesület által megindított akcióhoz legujabban a Bars megyei Gazdasági Egyesület is csatlakozott. Felirát az egyesület a földműveléstudomány miniszterhez, hogy a földművesek részére olyan nyugdíjbiztosítást létesítsenek, melybe bárminő életkoru egyének felvehetők s amelybe — ha az illető 10 évig tag volt — a nyugdíj a 65-ik életév elérésekor feltétlenül esedékes legyen.

Vegyeszeti iparunk újabb sikerei. Örömmel értesülünk a Kabina szappangyárt. t. ama sikereiről, melyeket legujabban kitűnő minőségű vegyítésza Viaszszappan néven forgalomba hozott gyártmányának bevezetésével érte. Kompetens tényezők egybehangzó nyilatkozata szerint e szappan hivatva van az összes külföldi gyártmányok kiszorítására. A Kabina féle Viaszszappant a t. vásárló közönségnek és olvasóinknak b. figyelmébe ajánljuk.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Nováki István, Czúdor Zsófia: Géza; ifj. Bogdán Gáspár, Iván Ilona: János; Kabát Gáspár, Sabik Margit: László; Koncz István, Boga Zsófia: László; Mészáros Sándor, Major Teréz: Sándor; Német András, Kovács Julianna: Ilona; **Házasság:** Hornyacsik József, Kaszás Mária rkath. ifj. Jancsó Mihály, Jancsok Rozália rkath. Vilcska István, Kis Matild rkath. ref. Kutsera Béla Lajos, Novotny Paula rkath. **Halálozás:** Maszárik József 44 éves megfagyás. Özv. Zsiros Istvánné, Majtán Julia 68 éves szervízívbjav Özv. Maris Józsefné, Kamenitzki Veron 72 éves gyomorrrák. Özv. Plander Jánosné, Winterlich Erzsébet, 87 éves aggkori végkimerülés.

Követeljük mindenütt budafoki F. M. K. E. gyűjtőt!

Közönség köréből.

— **A József kir. herceg Szanatórium Egyesület „virágszál” — és ridikülgyjűjtése.** Nem volt a pusztában elhangzó szó, hanem igen is bőven termő talajra talált Léva város nemes közönségéhez intézett azon kérésünk, hogy adakozzon a szegény tüdő-

beteg megmentésére, nyujtson segédkezett a közeli jövőben komolyan célba vett bars megyei tüdőbeteg gondozó intézet létesítésére. — A rendező bizottság férfi tagjai és a sanatóriumi bizottság lelkes hölgyei, az esővel fenyegető borús, ködös időjárás dacára, már délelőtti tíz órákor foglaltak helyet a temetőben felállított perselyes asztalok mellett és mintha az isteni gondviselés is meg akarta volna könnyíteni jószágos vállalkozásukat, délben kisütött az enyhe őszi napsugár. Ott voltak egymást fölvaltva este hat óráig: Belcsák Béláné, Bittó Gyuláné, Berkó Istvánné, Bilcsék Józsefné, Bogner Gyuláné, Braunmüller Klára, özv. Czirok Jánosné, Dr. Frommer Ignácné, Hoffman Árpádné, Honecz Józsefné, Jozsefcsek Gézané, Levatic Gusztávné, Medveczky Sándorné, Ortmán Fidéléné, Tóth Ferenczné urnők és Belcsák Ilonka, Hetzer Dóra, Hoffman Ilonka, Honecz Margit, Mohl Mimike, Novotny Margit, Novotny Ilonka urleányok. A perselyekben meggyűlt „virágszál” adományok összege 127 kor. 24 fill. Mindenszentek napja után pedig megindult a ridikülgyjűjtés. Az újból beállott esős idő dacára, három csoportra osztva, járták be városunkat a kedves kéregetők, kezükben a sanatórium egyesület tartsolyaival: Hoffman Ilonka, Kern Lóri, Klain Aranka, Medveczky Etuska, Medveczky Micike, Pólya Gizike urleányok, kiknek fáradozása révén 243 kor. 14 fillér gyűlt össze, úgy hogy ez uttal 370 kor, 38 fillérral gyarapíthatjuk a József kir. herceg sanatórium egyesület anyagi erejét. Fogadják Léva város nemes közönsége és különösen áldott lelkű hölgyei, a szegény tüdőbetegek nevében mélyen érzett köszönetünket. Dr. Frommer Ignác a József kir. herceg sanatórium egyesület lévai bizottságának elnöke. Árvay József a József kir. herceg sanatórium egyesület lévai bizottságának pénztárnoka.

A szerkesztésért a lapkiadótulajdonos felelős.

Termény-piacz árak a szerdai hetivásárról. (Árak métermázsánként értendők).

Tengeri új	12 80 — 13 20
Tengeri ó	15 — — 15 60
Búza	19 80 — 20 30
Rozs	14 — — 14 20
Árpa	14 — — 15 60
Zab	16 — — 16 80
Bab	20 — — 21 —

Korona értékben

Egy jó házból való fiu tanulóknak felvétetik Schulcz Ignác könyvnyomdájában.

ALKALMI VÉTEL

21 év óta fennálló üzletemet folyó év nov. hó 1-től a városi vigadó palotába helyezem át.
Ez alkalommal raktáranion levő áruimat

Mélyen leszállított árban a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom

Maradékok és egyes más cikkek teljes kiárúsítása : : :

Holzmann Bódog vászon-, fehérnemű-, divatáruk-, női felöltők raktára.

Használjunk
KABINA-féle!
Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb;
egyszeri átdörzsölése ezzel, felér más
szappannal való 3-szoros átdörzsö-
léssel. - - - - -

Tisztaságért szavatosság!

Ingyen

nyomja rá, saját nevét
ha

egy doboz levélpapírt

vásárol

Schulcz Ignác

papirkereskedésében.

LÉVÁN.

Elsőrendű

POROSZ KŐSZÉN
és PIRSZÉN (COKS)

helyben házhoz szállítva kapható

Róth K. vaskereskedésében
Léván, a Kossuth Lajos-téren

Építési anyagok, román és
portlant cement nagy raktára.

Interurban telefon szám 12.

Tüzifa, poroszszen, pirszen
rendeléseket elfogad és
házhoz szállit:

BRAUN JÓZSEF ÉS FIA

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház.)

Minden takarékos házi-
asszony saját érdeke

SIRIUS

fém tisztító szerrel tisztítani.

amely a jelenkor legideálisabb fém tisztító szere.

Kapható minden jobb üzleten. ☼ Gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti gyár, Budapest

Kapható Engel József és Fia és Blum Gyula cégeknél Léva.

Steiner Sándor

órás és ékszerész

Léva.

Dusválasztékú
óra és ékszer áru
raktárát ajánlja a
t. vásárló közönség
szív és yelmébe.

Óra és ékszer javi-
tások gyorsan és
pontosan készülnek.

Üzlete 1910. november hó 1-étől
az »Jonnan épülő, Városi vigadó-
épületébe lesz áthelyezve. ::

Dus választék Gyári árak.

Frommer Mór

ponyva és zsákkölcsönző intézete, juta-
áru raktára Léván.

Ez úton is bátorkodom a t. közönség b.
tudomására hozni, hogy

zsák és ponyvakölcsönző intézetet
nyitottam, kapcsolatban zsák, ponyva és
egyéb jutaáruraktárral.

Megbízásaimnak legpontosabb teljesítését
előre is biztosítva, maradtam

kiváló tisztelettel
Frommer Mór.

WEISZ ARMIN

Cégvezető:

KOHN NATHAN

ZSARNÓCZA.

Modern lakberendezések

—• készítője. •—

Megbízható bevásárlási forrás.

Levélbeni megkeresésre mintákkal
személyesen teszem tiszteletemet.

Általános beszerzési és
szállítási részvénytárs.
Budapest, V., Kádár-u. 4.

lévai képviselet:

Braun Adolf szállító

T. czim!

Teljes tisztelettel hozom b. tudomására, hogy 500.000 koronával alakult részvénytársaság üzletkörébe felvette a csomagok és a gyorsdarab áruk vasuti szállítását, melynek helyi képviselőjét átvettem.

Magamat a n. é. közönség szives partfogásába ajánlva, maradok

kiváló tisztelettel

Braun Adolf.

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonos Egeszségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betüzelettel egész télen ég, miáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betüzelés megtakarítatik. Látható tűz eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanás teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges meleg, különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elarusítás, nagy választék és raktár.

Róth K.

vaskereskedése. Léva Fő-tér.

Rőfös- és rövidáru-üzlet megnyitás!

Előzékeny kiszolgálás!

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Léván, Kazinczy-utca 5. szám alatt (Fischer-féle házban) rőfös-, divat- és rövidáru üzletet nyitok. — Raktáron tartom a legjobb gyártmányú női ruhakelméket, cosmanosi barchet és kartonokat, rumburgi vászon és kanavászokat, az összes szabó kellékeket, valamint uri- és női-fehérneműeket a legjutányosabb árak mellett.

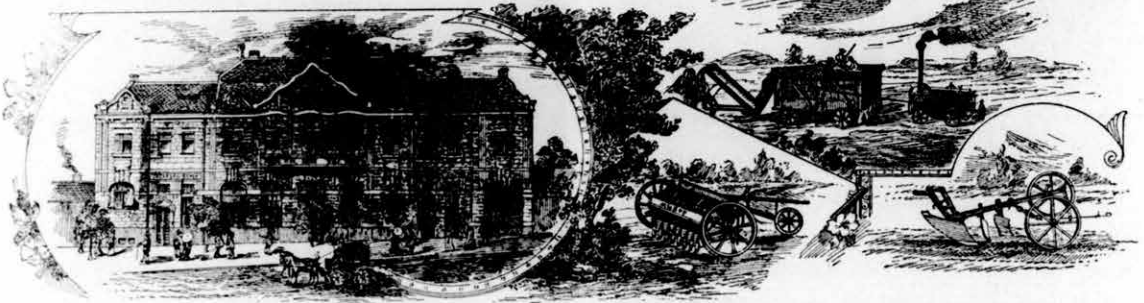
Magamat a t. közönség partfogásába ajánlva, tisztelettel

ECKSTEIN PÁL.

Olcsó árak!

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Mc. Cormick 芬芬芬

gépeinek vezérképviselte.

Ganz-féle motórok
állandóan üzemben
láthatók 芬芬芬芬

Műkölapos jégszekrények. ↔↔↔ Világhírű láncoskutak.
Községi és kerti fecskendők.

Elejétől végig egyforma
éles és tiszta lenyomatot ad, az írógép betűit be
nem tömő, minőség tekintetében fölülmulhatatlan
magyar gyártmányu

„Hungária” írógépszalag

AZ ÖSSZES RENDSZERŰ GEPEKHEZ.

Az állami és közigazgatási hivatalok részére miniszteri
rendelettel ajánlva.

gyártja: HERCZEG és GEIGER vegyészeti
gyára Budapest.

LERAKATOK BUDAPESTEN:

Gereben Béla, VI., Andrassy-út 1. Oliver írógép
VI., Teréz-körút 8. Ujlaki Béla, V., Sas utca 24.
szám. Kovács A. és Társa, Váci-utca 22. Sándor,
és Társa, IV., Párisi-u. 5. Schoth H. és Donáth
Andrassy-út 53. Monarch írógép vezérképvisellete
Semmelweis u. 14. Thein Lipót, V., Szabadság-tér
4. Lukács Rezső, VI., Gyár-utca 13. Wollák és
Társa, V., Alkotmány utca 19.

Léván SCHULCZ IGNÁCNÁL.

✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿✿
Már megérkeztek
a legszebb aján-
dék tárgyak

Sculcz Ignác papíráru-
házába Léva, (Barsm.)

WEISZ SIMON

NÖRINBERGI- ES ROVIDÁKY NAGYKERESKEDÉSE

LÉVA, PETOFI-UTCA.

Dús választéku raktárt tart

fa ércz koporsókból

koszorúk és az

összes temetkezési cikkekből.

Üzlet áthelyezés!

Butor üzletem, kárpitos és
asztalos műhelyem

1910. május 1-től a Wertheimer-féle házba
Báti-utca 1. szám alá helyeztem át.

Kérem az igentisztelt vásárló közönséget, hogy vállalatomat továbbra is
támogatni szives legyen. — Raktáron vannak a legmodernebb berendezések,
melyek saját asztalos műhelyemben készülnek

teljes tisztelettel

Steiner József
butorkereskedő, kárpitos és asztalos